

Trafikutskottets yttrande 2025/26:TU5y

Hela Sverige ska fungera - politik för starkare landsbygder

Till näringsutskottet

Den 14 april 2026 beslutade näringsutskottet att låta trafikutskottet yttra sig över regeringens proposition 2025/26:158 Hela Sverige ska fungera – politik för starkare landsbygder och de yrkanden som inkommit i följd motioner.

Trafikutskottet begränsar sitt yttrande till de delar i propositionen och motionsförslagen som rör utskottets beredningsområde. Utskottet anser att näringsutskottet bör föreslå att riksdagen avslår motionsyrkandena.

I yttrandet finns tre avvikande meningar (S, C, MP).

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen anger i propositionen som en övergripande inriktning att hela landet ska ha likvärdiga förutsättningar att bo, leva och verka, och att landsbygdernas bidrag till Sveriges konkurrenskraft, sammanhållning och beredskap måste tas till vara.

Propositionen innehåller förslag på lagändringar och en redovisning av läget i Sveriges landsbygder. Regeringen beskriver, uppdelat i fyra huvudområden, hur åtgärder inom den sammanhållna landsbygdspolitiken och andra politikområden har bidragit eller ska bidra till starkare landsbygder i hela landet. De fyra huvudområdena är

- ett starkare lokalsamhälle och en effektivare landsbygdspolitik
- förenklingar för boende och företag i landsbygderna
- bättre förutsättningar för bostadsbyggande, företagande och investeringar i landsbygderna och
- trygga, attraktiva, robusta och sammanlänkade landsbygder.

När det gäller transportinfrastruktur betonar regeringen att bl.a. investeringar i transportinfrastruktur har stor betydelse för landsbygdernas attraktionskraft och funktionalitet. Dessa investeringar påverkar bl.a. i vilken mån företag och invånare upplever att de har långsiktiga förutsättningar att verka och utvecklas. Regeringen betonar att statens och regionernas insatser inom dessa sektorer har stor betydelse för landsbygdernas utvecklingsmöjligheter. Regeringen uppmärksammar även bl.a. näringslivets behov. Utvecklingen av t.ex. besöksnäringen är beroende av bl.a. en god infrastruktur. För att möjliggöra vissa större industriinvesteringar krävs tillgång till bl.a. infrastruktur.

I propositionen bedömer regeringen att beslutet om en ny nationell plan för perioden 2026–2037 inklusive fastställandet av slutliga ramar för länsplanerna för perioden 2026–2037 kommer att bidra till att stärka villkoren för att leva, bo och verka i hela landet. Det kommer enligt regeringen att vara av stor betydelse för landsbygdernas boende, besökare och näringsliv. Regeringens utgångspunkt i arbetet med planerna för transportinfrastrukturen uppges också vara att hela Sverige ska fungera. Vägnätet på landsbygden är ofta den enda möjligheten till transporter såväl för dem som bor där som för näringslivet, inte minst för gröna näringar och turism. För Sveriges landsbygd är därför drift, underhåll, reinvesteringar och åtgärder för ökad bärighet som avser vägnätet av särskild vikt. På öar och i skärgårdar utan fasta landförbindelser är enligt regeringen också hamnar och transporter över vatten av särskilt stor betydelse. Andra frågor som berörs i propositionen kopplat till transportsystemet är bl.a. undantag för A-traktorer, tillgång till laddinfrastruktur och biodrivmedel samt främjande av elfordon.

Regeringen slår vidare fast att en god digital infrastruktur är en grundförutsättning för att människor och företag ska kunna bo, leva och verka i hela landet. Uppkoppling ses som lika samhällsbärande som fysisk infrastruktur och kopplas tydligt till konkurrenskraft, beredskap, välfärd och sammanhållning i landsbygderna. Digital uppkoppling och digital infrastruktur lyfts av regeringen fram som grundläggande samhällsfunktioner, nödvändiga för företagande, offentlig service, välfärd, civilsamhälle och krisberedskap även utanför städerna. Regeringen betonar behovet av robusta och tillförlitliga bredbands- och mobilnät i hela landet och framhåller att offentliga insatser fortsatt krävs där marknaden inte räcker till, särskilt i glesa landsbygder. Sammantaget understryker regeringen att digital infrastruktur är en integrerad del av att skapa trygga, attraktiva, sammanlänkade och motståndskraftiga landsbygder i hela Sverige.

Motionerna

Regeringens proposition har lett till att tre följdmotioner har väckts, och de innehåller motionsyrkanden som berör trafikutskottets beredningsområde. Dessa redovisas nedan.

I kommittémotion 2025/26:4026 yrkande 5 betonar Fredrik Olovsson m.fl. (S) vikten av stärkt infrastruktur och förbättrade kommunikationer för lands- och glesbygd. I yrkande 6 framhåller motionärerna att kollektivtrafik ska vara tillgänglig över hela landet och att den ska vara prisvärd, klimatsmart och jämlik. Motionärerna understryker i yrkande 7 den nationella betydelsen av goda förbindelser till och från Gotland, inbegripet rimliga transportkostnader. Motionärerna pekar på de ökade kostnaderna för överfart mellan fastlandet och Gotland. I yrkande 8 anför motionärerna att satsningar på järnvägs- och vägunderhåll kan bidra till att stärka konjunkturen, öka sysselsättningen och bidra till att Sverige håller samman. Motionärerna menar att när människor och företag i gles- och landsbygd kan lita på att transporter, pendling och resor fungerar, förbättras både vardagen för vanligt folk och Sveriges konkurrenskraft. Motionärerna framhåller i yrkande 9 att statens förmåga och ambition att upphandla såväl tåg- som flygförbindelser för att binda samman vårt geografiskt stora land behöver stärkas. I yrkande 10 uppmärksammar motionärerna vikten av fungerande vägunderhåll, inte minst på landsbygden och i det finmaskiga vägnätet i glesbygden, och att arbetet med att öka bärigheten i det svenska vägnätet måste fortsätta för att säkerställa vägnätets robusthet och kapacitet. I yrkande 11 betonar motionärerna vikten av att bilbesiktning finns tillgänglig i hela landet. Vidare vill de i yrkande 12 se över hur en ökad statlig kontroll över besiktningsmarknaden i Sverige skulle kunna gå till. I yrkande 13 anför motionärerna att man på sikt bör införa ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige. Motionärerna understryker också i yrkande 24 att konnektiviteten inklusive bredband i hela landet behöver bli bättre. Motionärerna anser att det behöver finnas stöd för bredbandsutbyggnad så att människor och företag i lands- och glesbygd kan

bo, arbeta och driva verksamhet. I yrkande 26 framför motionärerna att regeringen behöver fortsätta att beakta stöd för utbyggnad av bredband i områden där marknadskrafterna inte räcker till. Enligt motionärerna behöver bl.a. stödet för bredbandsutbyggnad finnas kvar och utvecklas. Motionärerna anför vidare i yrkande 27 att den nationella bredbandsstrategin behöver uppdateras och anpassas till det förändrade säkerhetsläget. I yrkande 28 framhåller motionärerna att utbyggnaden av 5G och utvecklingen av 6G och 7G måste vara en högt prioriterad fråga. Avslutningsvis betonar motionärerna i yrkande 29 att tillgång till posttjänster ska finnas i hela landet, såväl i stad som på landsbygd, och att postväsendet i sin helhet inte bör få överlätas till marknaden.

I kommittémotion 2025/26:4038 yrkande 3 anför Anders Ådahl m.fl. (C) att regeringen bör återkomma med förslag på en förbättrad statlig service, kraftfulla satsningar på landsbygdens infrastruktur och åtgärder som stärker landsbygdkommuner med svag skattekraft. Motionärerna menar att det i propositionen bl.a. saknas förslag på satsningar på vägar, järnväg, kollektivtrafik och bredbandsutbyggnad.

I kommittémotion 2025/26:4055 yrkande 2 anför Emma Nohrén m.fl. (MP) att man bör införa ett landsbygdsavtal och förbättra tillgången till offentlig och kommersiell service. Motionärerna vill införa ett landsbygdsavtal som likt de tidigare stadsmiljöavtalen skulle ge regioner och kommuner möjlighet till statlig medfinansiering för åtgärder som genomförs i nära samarbete med näringsliv och civilsamhälle. Enligt motionärerna bör syftet med åtgärderna vara att förbättra tillgången till offentlig och kommersiell service samt minska behovet av långa transporter. Det kan t.ex. handla om satsningar på förbättrade vägar och anropsstyrd kollektivtrafik.

Utskottets ställningstaganden

Inledande kommentarer

Trafikutskottet vill inledningsvis instämma i det regeringen anför i propositionen om trygga, attraktiva, robusta och sammanlänkade landsbygder. Enligt regeringen förutsätter dessa investeringar och tillgång till bl.a. digital infrastruktur och fungerande transportsystem. Tillsammans med ekonomiska förutsättningar och tillgång till arbete bidrar de till att göra landsbygden mer attraktiv för människor att leva, bo och verka i.

Utskottet konstaterar att regeringen i propositionen sammanfattar och redovisar ett antal angelägna beslutade eller aviserade åtgärder som rör frågor inom trafikutskottets beredningsområde, som utskottet har behandlat i andra sammanhang. Utskottet noterar likaså att flertalet av de motionsyrkanden i följdmotionerna som behandlas här sammanfaller med yrkanden som trafikutskottet har hanterat i olika tematiska betänkanden tidigare under riksmötet 2025/26. Vad gäller motionsyrkandena om och med bäring på transportinfrastrukturen behandlade utskottet motioner på området i samband med

hanteringen av regeringens infrastrukturproposition (prop. 2024/25:28, bet. 2024/25:TU5). Utskottet avser att återkomma till dessa frågor även senare under innevarande riksmöte.

Satsningar på transportinfrastruktur

Mot bakgrund av motionsförslagen om behovet av satsningar på transportinfrastrukturen vill utskottet inledningsvis framhålla regeringens bedömning i propositionen att beslutet om en ny nationell plan för perioden 2026–2037 inklusive fastställandet av slutliga ramar för länsplanerna för perioden 2026–2037 kommer att bidra till att stärka villkoren för att leva, bo och verka i hela landet. Det kommer att vara av stor betydelse för landsbygdernas boende, besökare och näringsliv. Regeringen anger att den avser att besluta om den nationella planen och fastställa slutliga ekonomiska ramar för länsplanerna under våren 2026. Ramarna för länsplanerna ingår i de ekonomiska ramar som riksdagen tidigare har fastställt (prop. 2024/25:28, bet. 2024/25:TU5, rskr. 2024/25:102).

Enligt regeringen stärker en välfungerande transportinfrastruktur såväl Sveriges samlade konkurrenskraft som den regionala utvecklingen. Vägnätet i landets landsbygder är ofta den enda möjligheten till transporter såväl för dem som bor där som för näringslivet. För Sveriges landsbygder är därför drift, underhåll, reinvesteringar och åtgärder för ökad bärighet som avser vägnätet av särskild vikt.

Trafikutskottet delar regeringens uppfattning. Utskottet välkomnade i betänkande 2024/25:TU5 Infrastrukturfrågor bl.a. regeringens förslag i infrastrukturpropositionen om den ekonomiska ramen för åtgärder i den statliga transportinfrastrukturen, som utskottet anser innebär en mycket kraftigt ökad och angelägen satsning på en pålitlig transportinfrastruktur för att hela Sverige ska fungera. Utskottet betonar bl.a. att transportsystemet ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet och bidra till utvecklingskraft i hela landet. Utskottet framhåller vidare att det vid planering av investeringar och underhåll behövs en väl avvägd balans mellan insatser i glesbygden, på landsbygden och i stora och små städer som tar hänsyn till behovet av att upprätthålla en god framkomlighet och tillgänglighet för både enskilda och näringslivet i hela landet.

Utskottet lyfter fram betydelsen av den regionala planeringen och framhåller att transportinfrastrukturen bidrar till att stärka näringslivets förutsättningar och till regional utveckling och landsbygdsutveckling. Utskottet anser att underhållet av det svenska väg- och järnvägsnätet behöver stärkas och därför måste prioriteras.

Utskottet framhåller betydelsen av ett förbättrat vägunderhåll på både hög- och lågtrafikerade vägar. Det är enligt utskottet viktigt att vägunderhållet bidrar till trafiksäkerhet och en god tillgänglighet för både enskilda och näringslivet oavsett var människor bor eller arbetar i Sverige. Utskottet anger att det är mycket medvetet om att förutsättningarna för vägar på landsbygden

delvis är annorlunda än för vägar i mer tätbefolkade områden och vill därför särskilt betona att det är viktigt med ett gott vägunderhåll på samtliga vägar.

Utskottet anser att de frågor som tas upp i motionerna är väl uppmärksammade och finner därför inte skäl för någon åtgärd med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkandena 5, 8 och 10 samt motionerna 2025/26:4038 (C) yrkande 3 och 2025/26:4055 (MP) yrkande 2 i här behandlade delar. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandena.

Kollektivtrafik

Med anledning av motionsförslagen om kollektivtrafik vill utskottet liksom regeringen understryka att regionerna genomför insatser av betydelse för att utveckla landsbygderna inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret kopplat till bl.a. den regionala transportpolitiken. Regionerna har ansvar inom områden som är centrala för landsbygdernas utveckling t.ex. regional kollektivtrafik. Utskottet påminner, liksom i betänkande 2025/26:TU15, om att det enligt kollektivtrafiklagen är regionerna och kommunerna som gemensamt ansvarar för den regionala kollektivtrafiken. I ansvaret ligger att fastställa behov och mål för den regionala kollektivtrafikförsörjningen liksom att besluta om trafikering och prissättning. Det huvudsakliga statliga ansvaret består i att finansiera investeringar i infrastrukturen.

Utskottet vill understryka sin vilja att öka resandet med kollektivtrafik, inte minst mot bakgrund av att kollektivtrafiken är en viktig del i att nå klimatmålet för transportsektorn. Utskottet välkomnar därför åtgärder för att få fler människor att välja att resa med kollektivtrafiken. Utskottet konstaterar i sammanhanget också att det inom branschen pågår ett arbete med att hitta alternativa finansieringskällor för att kunna hålla biljettpiserna nere.

Mot den bakgrunden finner utskottet inte skäl för någon åtgärd med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkandena 6 och 13 samt motion 2025/26:4055 (MP) yrkande 2 i här behandlad del. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandena.

Trafikavtal

Med anledning av motionsyrkandet om behovet av att stärka statens förmåga och ambition att upphandla såväl tåg- som flygförbindelser för att binda samman vårt geografiskt stora land vill utskottet inledningsvis, liksom i betänkande 2025/26:TU15, understryka att det delar regeringens utgångspunkt att hela Sverige ska fungera och att villkoren för att leva, bo och verka i hela landet ska stärkas. Det är därför också angeläget med en god tillgänglighet till landets olika delar.

Utskottet påminner om att Trafikverket har i uppdrag att ingå och ansvara för statens avtal om transportpolitiskt motiverad interregional kollektivtrafik som inte upprätthålls i annan regi och där det saknas förutsättningar för

kommersiell drift. Utskottet finner inte skäl att tvivla på att Trafikverket fullgör sin uppgift och på så sätt medverkar till en god tillgänglighet i landets olika delar.

Utskottet vill i sammanhanget också påminna om att regeringen i oktober 2025 gav Trafikverket i uppdrag att utreda statens åtagande för nattågstrafik. Utskottet noterar att även nödvändiga beredskapsperspektiv ska beaktas inom ramen för uppdraget.

När det gäller luftfarten anser utskottet liksom regeringen att flyget är viktigt för inrikes resor i Sverige, som har långa avstånd och många glesbefolkade områden. Flyget har även stor betydelse för Sveriges ekonomi, konkurrenskraft och öppenhet gentemot omvärlden. En central utgångspunkt för regeringen är att den regelbundna inrikes linjetrafiken med flyg ska bedrivas på kommersiella villkor. I de fall det inte är möjligt att bedriva kommersiellt bärkraftigt och regelbunden flygtrafik kan det enligt regeringen dock finnas behov av att inrätta flyglinjer med allmän trafikplikt och upphandla flygtrafik på dessa linjer för att säkerställa olika regioners interregionala tillgänglighet. Regeringen bedömer att det svenska flygplats-systemet är grunden för en god tillgänglighet med flyg i hela landet och anser att regeringens samlade insatser har lett till att flygplatssystemet har stärkts och kommer att stärkas i framtiden. Exempel på åtgärder som regeringen har vidtagit på området är ett utökat stöd till regionala icke-statliga flygplatser samt ökad kapacitet och förbättrad tillgänglighet till och från Arlanda flygplats. Trafikutskottet delar regeringens bedömning.

Mot bakgrund av det arbete som pågår anser utskottet inte att det finns skäl att vidta någon åtgärd med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkande 9. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandet.

Särskilt om Gotlandstrafiken

När det gäller motionsyrkandet om vikten av goda förbindelser till och från Gotland vill utskottet instämma i betydelsen av en välfungerande färjetrafik som tillgodoser invånarnas och näringslivets transportbehov och som främjar regional utveckling, något som utskottet behandlar i särskild ordning i betänkande 2025/26:TU10. Utskottet framhåller även här vikten av att beakta totalförsvarets behov mot bakgrund av ett internationellt försämrat säkerhetspolitiskt läge. Utskottet välkomnar därför att Trafikverket har genomfört en sammanhållen upphandling av fartyg och drift för färjetrafiken 2027–2035 med ytterligare två optionsår. Utskottet påminner i sammanhanget om att Trafikverket i förfrågningsunderlaget för upphandlingen ställt krav på bl.a. fartyg, kapacitet, turtäthet och nationell säkerhet, liksom att verket även har ställt krav som gäller prissättning och minskad klimatpåverkan.

Utskottet ser även positivt på att det nya avtalet medför förändringar i takpriskonstruktionen som innebär att bränslepriset inte kommer att påverka biljettpiserna i lika stor utsträckning som i dagens avtal liksom att trafiken

även i fortsättningen kommer att utföras med takpris för gotlänningar och gods.

Utskottet vill också framhålla regeringens initiativ att ge Trafikverket i uppdrag att inför nästa upphandling 2035 ta fram förslag om statligt ägda fartyg med utgångspunkt i alternativa modeller för färjetrafik till och från Gotland och att därtill se över möjligheten att vidta åtgärder som dämpar prisutvecklingen redan under den innevarande avtalsperioden.

I sammanhanget vill utskottet slutligen även peka på att regeringen i vårandringsbudgeten för 2026 (prop. 2025/26:99 utg.omr. 22) föreslår ett stöd för att sänka biljettpiserna för både flyg och båt till Gotland som ett steg för att stärka Gotlandstrafiken.

Utskottet ser med tillförsikt fram emot att den färjeverksamhet som Trafikverket har tecknat avtal om kommer att tillförsäkra Gotland en tillfredsställande tillgänglighet, som har sin utgångspunkt i invånarnas och näringslivets behov av säkra, klimatsmarta och prisvärda resor och transporter till och från Gotland. Utskottet anser därför inte att det finns skäl att vidta någon åtgärd med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkande 7. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandet.

Marknaden för fordonsbesiktning

Mot bakgrund av motionsyrkandena om fordonsbesiktningen vill utskottet peka på att det vid ett flertal tillfällen, senast i betänkande 2025/26:TU9, konstaterat att Transportstyrelsen årligen kontrollerar att marknaden för fordonsbesiktning fungerar när det gäller trafiksäkerhet, miljö, prisutveckling, teknikutveckling och tillgänglighet. Utskottet noterar att Transportstyrelsen i sin redovisning av besiktningmarknaden från april 2025 bedömde att marknaden i stort fungerar väl.

Utskottet lyfte i ovannämnda betänkande även fram att Riksrevisionen i sin granskning av besiktningmarknaden från 2021 anförde att tillgängligheten för konsumenterna har förbättrats sedan omregleringen beräknat för landet som helhet. När det gäller frågan om tillgänglighet till fordonsbesiktning i glesbygd såg utskottet positivt på möjligheterna som t.ex. mobila besiktningstationer innebär för att förbättra tillgängligheten. Utskottet delgav även sin avsikt att följa den fortsatta utvecklingen på området.

Enligt utskottet finns det därmed inte skäl att i dagsläget vidta några åtgärder med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkandena 11 och 12. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandena.

Tillgång till digital infrastruktur

Utskottet ansluter sig till regeringens bedömning att det alltid ska finnas en tillförlitlig konnektivitet i Sverige och mot omvärlden så att det är möjligt att

leva, bo och verka i hela landet. Den digitala infrastrukturen behöver också vara motståndskraftig och säker samt främja konkurrenskraft, innovation och hållbarhet. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att detta även framgår av regeringens digitaliseringsstrategi för 2025–2030 (Fi2025/01181) som antogs i maj 2025. Sverige har i internationell jämförelse en välutbyggd konnektivitetsinfrastruktur. Regeringen noterar att det samtidigt finns skillnader i utbyggnaden mellan landsbygder och städer. Andelen hushåll och företag med tillgång till uppkoppling är lägre i landsbygderna än i städerna. Denna skillnad har dock minskat på senare år. Där det inte finns kommersiella förutsättningar att bygga ut infrastruktur för konnektivitet kan offentliga medel enligt regeringen nyttjas för att bidra till att dessa områden får fungerande uppkoppling.

Trafikutskottet behandlar löpande motionsförslag om olika bredbandsfrågor, senast i betänkande 2025/26:TU8. Utskottet understryker här att tillgången till elektroniska kommunikationer är av mycket stor betydelse för att bl.a. öka användningen av digital teknik, vilket i sin tur är en kritisk faktor för Sveriges konkurrenskraft och en hållbar samhällsutveckling. Utskottet välkomnar de många initiativ som har tagits för att främja bredbandsutbyggnaden och mobiltäckningen i landet. Utskottet förutsätter att utbyggnaden av denna infrastruktur också fortsätter i högt tempo och inte minskar i takt. Samtidigt är utskottet införstått med de utmaningar som finns med den fortsatta utbyggnaden av bredband, framför allt på landsbygden, och välkomnade därför de olika uppdrag som Post- och telestyrelsen (PTS) har fått för att främja utbyggnaden liksom det bredbandsstöd som PTS ansvarar för.

När det gäller mobila tjänster och mobil uppkoppling i landsbygderna vill utskottet peka på att regeringen i propositionen bedömer att mobila tjänster erbjuder nya möjligheter för boende och företag i landsbygderna, inklusive företag inom de areella näringarna, som behöver tas till vara. Regeringen framför att den mobila uppkopplingen behöver bli bättre i hela landet och att det pågående teknikskiftet med avveckling av 2G- och 3G-näten behöver genomföras på ett ansvarsfullt sätt och ta hänsyn till landsbygdernas utveckling. Utskottet delar denna bedömning.

Regeringen konstaterar vidare att mobiloperatörerna genomför betydande investeringar för att uppgradera befintlig infrastruktur till 5G-tekniken. En välutbyggd och tillförlitlig infrastruktur öppnar för nya tillämpningsområden samt främjar innovation och utveckling. Möjlighet till mobil uppkoppling är också av stor betydelse för bl.a. nödsamtal och räddningstjänst samt för totalförsvaret. Regeringen konstaterar dock samtidigt att användarnas och samhällets förväntan på täckning och kapacitet i vissa geografiska områden, inte minst i landsbygderna, inte motsvarar det som erbjuds på kommersiella grunder. Regeringen gav i februari 2025 PTS i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett statligt stöd för utbyggnad, förvaltning och drift av infrastruktur för mobila tjänster (Fi2025/00323). Uppdraget omfattade infrastruktur i geografiska områden där befintliga mobilnät i dag inte erbjuder

nödvändig täckning eller kapacitet och där det saknas kommersiella förutsättningar för utbyggnad. Utskottet välkomnar detta.

Utskottet vill liksom i tidigare betänkanden också lyfta fram att en fortsatt utbyggnad av 5G och en utveckling av 6G är viktig för att uppnå målet om effektiva och säkra elektroniska kommunikationer som motsvarar användarnas behov.

När det gäller motionsförslaget om en ny bredbandsstrategi konstaterar utskottet att regeringen har aviserat att det pågår ett arbete med att se över digitaliseringspolitiken. Utskottet vill också lyfta fram att regeringen i digitaliseringsstrategin framhåller att välfärdstjänster behöver ges förutsättningar att bli mer förebyggande, personcentrerade och platsberoende, för att möta framtidens utmaningar och uppnå samma nivå av välfärd i hela landet.

Utskottet bedömer sammantaget att flera av de områden som motionärerna lyfter fram är av stor betydelse när det handlar om att främja de möjligheter som digitaliseringen för med sig för samhället, och utskottet förutsätter att dessa kommer att tas om hand inom ramen för det pågående utvecklingsarbetet. Utskottet anser därför att det inte finns några skäl att för närvarande vidta några ytterligare åtgärder med anledning av det som anförs i motion 2025/26:4026 (S) yrkandena 24 och 26–28 samt motion 2025/26:4038 (C) yrkande 3 i här behandlad del. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandena.

Tillgång till postservice

Mot bakgrund av motionsförslaget om tillgången till posttjänster vill utskottet inledningsvis peka på att regeringen bedömer i propositionen att digitaliseringen av samhället förändrar postmarknaden i grunden, och att digitala tjänster i allt högre grad täcker det kommunikationsflöde som tidigare förmedlades med posttjänster. Regeringen understryker samtidigt att det trots det är viktigt att det finns en posttjänst av god kvalitet i hela landet som fungerar även vid höjd beredskap och ytterst krig för att befordra försändelser som det inte är möjligt eller lämpligt att överföra i digital form.

Regeringen anger att den vidtagit åtgärder för att säkerställa välfungerande posttjänster vid höjd beredskap. I april 2025 beslutade regeringen om en ändring i förordningen (2018:1300) om statligt stöd för driftsäkra och robusta elektroniska kommunikationer (SFS 2025:305). Ändringarna innebär att stöd enligt förordningen även kan beviljas för åtgärder med syftet att skydda posttjänster mot allvarliga hot och påfrestningar i fredstid och vid höjd beredskap. Förordningsändringen trädde i kraft i juni 2025.

Trafikutskottet delar regeringens bedömning. Utskottet noterade senast i betänkande 2025/26:TU8 de stora förändringar som i dag präglar postmarknadssektorn, med ett minskande antal brevårsändelser samtidigt med en växande paketmarknad. Utskottet är liksom regeringen införstått med att den pågående utvecklingen medför stora utmaningar på postmarknaden i närtid och vill samtidigt framhålla att det är av stor betydelse att det även i framtiden

finns en samhällsomfattande posttjänst som svarar mot användarnas behov och de krav som användarna ställer på kvalitet och tillgänglighet. Utskottet konstaterar också i sammanhanget att det i Postfinansieringsutredningens betänkande lämnas förslag om att den samhällsomfattande posttjänsten ska ha samma omfattning som i dag liksom förslag om att befordringstidskraven ska ändras.

Utskottet vill liksom i tidigare betänkanden framhålla att det är viktigt att människor har möjlighet att bo och verka i hela landet och välkomnar att regeringen följer utvecklingen och har beredskap att vidta de åtgärder som behövs för att det ska finnas en posttjänst av god kvalitet i hela landet.

Mot den bakgrunden konstaterar utskottet att frågeställningen som tas upp i motion 2025/26:4026 (S) yrkande 29 är väl beaktad och att det inte finns anledning att i dagsläget ta något initiativ med anledning av det som anförs i motionsyrkandet. Utskottet menar följaktligen att näringsutskottet bör avstyrka motionsyrkandet.

Stockholm den 28 april 2026

På trafikutskottets vägnar

Ulrika Heie

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulrika Heie (C), Thomas Morell (SD), Aylin Nouri (S), Maria Stockhaus (M), Mattias Ottosson (S), Åsa Karlsson (S), Sten Bergheden (M), Kadir Kasirga (S), Helena Gellerman (L), Carina Ödebrink (S), Ann-Sofie Lifvenhage (M), Malin Östh (V), Johanna Rantsi (M), Linus Lakso (MP), Crister Carlsson (M), Kent Kumpula (SD) och Dan Hovskär (KD).

Avvikande meningar

1. Hela Sverige ska fungera - politik för starkare landsbygder (S)

Aylin Nouri (S), Mattias Ottosson (S), Åsa Karlsson (S), Kadir Kasirga (S) och Carina Ödebrink (S) anför:

Vi vill inledningsvis understryka att hela Sverige ska leva – att landsbygderna ges förutsättningar att stärkas och utvecklas är en av vårt lands viktigaste framtidsfrågor.

I stora delar av landet är bilen en nödvändighet, kollektivtrafiken begränsad och avstånden till arbete, service och utbildning långa. När vägar förfaller, tåg- och flyglinjer försvinner eller laddinfrastrukturen inte byggs ut, drabbar det inte alla lika – utan det slår direkt mot vanligt folk, företag och hela lokalsamhällen som är beroende av fungerande kommunikationer. Vi vill se ett nationellt mål om att fyra av tio motoriserade resor ska ske med kollektivtrafiken och anser därför att kollektivtrafiken måste vara tillgänglig över hela landet, prisvärd, klimatsmart och jämlik. Vi vill i sammanhanget också påminna om att vi i våra budgetförslag har visat hur resurser kan tillföras för att stärka bl.a. kollektivtrafiken genom att räkna upp de generella statsbidragen till kommuner och regioner i takt med inflationen. För att stärka kollektivtrafikens attraktivitet anser vi vidare att ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige bör införas på sikt. Statens förmåga och ambition att upphandla såväl tåg- som flygförbindelser behöver också stärkas.

Det är viktigt med fortsatta satsningar på vägunderhåll, inte minst på landsbygden och i det finmaskiga vägnätet i glesbygden, och arbetet med att öka bärigheten i det svenska vägnätet måste fortsätta för att säkerställa vägnätets robusthet och kapacitet. Vi vill alltså sammantaget se bättre vägunderhåll i lands- och glesbygd, stärka järnvägen, stoppa nattågsdöden och värna de regionala flygplatserna. Vi vill bygga ut laddinfrastrukturen i hela landet och förbättra vinterväghållningen – så att infrastrukturen fungerar i hela landet, inte bara där flest bor. När människor och företag i gles- och landsbygd kan lita på att transporter, pendling och resor fungerar, då förbättrar vi både vardagen för vanligt folk och Sveriges konkurrenskraft. Satsningar på järnvägs- och vägunderhåll kan bidra till att stärka konjunkturen, öka sysselsättningen och bidra till att Sverige håller samman.

Gotland har speciella utmaningar. De höga kostnaderna för Gotlands- trafikerna för enskilda och företag måste få en lösning. Vid sidan om den viktiga frågan om rimliga kostnader för färjetrafiken är det också av stor vikt att frågan ses ur ett beredskapsperspektiv. Förbindelserna måste fungera även i ett försämrat säkerhetsläge.

Under lång tid har staten dragit sig tillbaka från lands- och glesbygden och lämnat för mycket åt marknadslösningar som inte fungerar när avstånden är

långa och underlagen små. För om det ska gå att bo, arbeta och driva företag i hela Sverige går det inte att macken eller bilprovningen försvinner. Då blir det svårare både att klara vardagen, rekrytera, investera och behålla verksamhet. På få områden visar sig marknadsmisslyckandena så tydligt som på landsbygderna, där marknadskrafterna styr verksamheter från glesbygder till tätorter och storstadsområden. Vi anser att det är viktigt att bl.a. bilbesiktning finns tillgänglig över hela landet. Därför är det nödvändigt att se över hur en ökad statlig kontroll över besiktningmarknaden i Sverige skulle kunna gå till.

Vidare menar vi att bättre konnektivitet inklusive bredband i hela landet är grundläggande. Men i många områden räcker inte marknadskrafterna till. Stöd för bredbandsutbyggnad behöver finnas så att människor och företag i lands- och glesbygd kan bo, arbeta och driva verksamhet. Den nationella bredbandsstrategin behöver uppdateras och anpassas till det förändrade säkerhetsläget. Vi anser också att utbyggnaden av 5G och utvecklingen av 6G och 7G måste vara en högt prioriterad fråga.

Avslutningsvis vill vi betona att tillgång till posttjänster ska finnas i hela landet, i såväl stad som landsbygd. Det är viktigt att postväsendet i sin helhet inte överläts till marknaden.

Därmed anser vi att näringsutskottet bör tillstyrka motion 2025/26:4026 (S) yrkandena 5–13, 24 och 26–29.

2. Hela Sverige ska fungera - politik för starkare landsbygder (C)

Ulrika Heie (C) anför:

Jag menar att Sverige står inför avgörande utmaningar inte minst när det gäller infrastrukturen i landet. Samtidigt konstaterar jag att regeringens proposition huvudsakligen består av beskrivningar av nulägesituationen och sammanställningar av redan beslutade eller aviserade åtgärder. Jag saknar satsningar på vägar, järnväg, kollektivtrafik och bredbandsutbyggnad. Enligt min mening avgör landsbygdernas utveckling Sveriges utveckling, men regeringens proposition ger inte landsbygderna de verktyg eller resurser som krävs. Jag vill därför att regeringen återkommer med kraftfulla satsningar på landsbygdens infrastruktur.

Därmed anser jag att näringsutskottet bör tillstyrka motion 2025/26:4038 (C) yrkande 3 i den del som berör trafikutskottets beredningsområde.

3. Hela Sverige ska fungera - politik för starkare landsbygder (MP)

Linus Lakso (MP) anför:

Jag anser att det bör införas landsbygdsavtal som likt de tidigare stadsmiljöavtalen ska ge regioner och kommuner möjligheten till statlig medfinansiering för åtgärder som genomförs i nära samarbete med näringsliv och civilsamhälle. Syftet med åtgärderna ska enligt min mening vara att

förbättra tillgången till offentlig och kommersiell service samt minska behovet av långa transporter. Det kan exempelvis handla om satsningar på förbättrade cykelvägar och kollektivtrafik.

Därmed anser jag att näringsutskottet bör tillstyrka motion 2025/26:4055 (MP) yrkande 2 i den del som berör trafikutskottets beredningsområde.